

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1780/2567

นางสาว ส. โจทก์ นาย ป. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1734, ป.พ.พ. มาตรา 1736

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1734 บัญญัติว่า "เจ้าพนักงานมรดกชอบแต่จะได้รับการชำระหนี้จากทรัพย์สินในกองมรดกเท่านั้น" การที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาตามยอมให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์และต่อมาจำเลยถึงแก่ความตาย ถือได้ว่าโจทก์เป็นเจ้าหนี้ผู้มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินในกองมรดกของจำเลยตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะที่โจทก์ฟ้องและต่อมาศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาตามยอม ที่ดินพิพาทยังมีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เมื่อจำเลยถึงแก่ความตายที่ดินพิพาทจึงเป็นทรัพย์สินในกองมรดกของจำเลย ดังนี้ แม้ที่ดินพิพาทจะโอนใส่ชื่อ พ. ทายาทจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์แล้วก็ตาม แต่ พ. เพิ่งรับโอนที่ดินพิพาทมาจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาตามยอมและคดีอยู่ในระหว่างการบังคับคดี トラบใดที่โจทก์เจ้าพนักงานมรดกยังไม่ได้รับชำระหนี้ ให้ถือว่าที่ดินพิพาทซึ่งเป็นทรัพย์มรดกยังคงอยู่ในระหว่างจัดการ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1736 การที่ พ. รับโอนที่ดินพิพาทมาไม่มีผลทำให้ที่ดินพิพาทพ้นจากสภาพการเป็นทรัพย์สินในกองมรดกของจำเลยที่จะต้องรับผิดชำระหนี้สินของจำเลยให้แก่เจ้าหนี้ โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานมรดกย่อมมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากที่ดินพิพาทโดยไม่จำเป็นต้องฟ้องเป็นคดีใหม่ เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจยึดที่ดินพิพาทซึ่งเป็นทรัพย์มรดกของจำเลยมาบังคับคดีได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาตามยอมเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2564 ให้จำเลยชำระเงิน 195,066 บาท แก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 167,200 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 16 พฤศจิกายน 2563) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ โดยผ่อนชำระเป็นงวดรายเดือนไม่น้อยกว่าเดือนละ 2,000 บาท จำเลยจะชำระให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 30 กรกฎาคม 2567 หากผิดนัดงวดหนึ่งงวดใดให้โจทก์บังคับคดีได้ทันที แต่จำเลยผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา ต่อมาวันที่ 25 พฤศจิกายน 2564 จำเลยถึงแก่ความตาย วันที่ 21 ธันวาคม 2564 โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษา วันที่ 19 มกราคม 2565 นางสาวพรไพรินทร์ จดทะเบียนรับโอนมรดกที่ดินพิพาทโฉนดที่ดินเลขที่ 10922 จากจำเลยเป็นของนางสาวพรไพรินทร์ ต่อมาวันที่ 25 มกราคม 2565 ผู้แทนโจทก์ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินพิพาท ซึ่งมีชื่อนางสาวพรไพรินทร์ เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่าที่ดินพิพาทมิใช่ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว จึงไม่อยู่ในอำนาจของเจ้าพนักงานบังคับคดีที่จะดำเนินการกับที่ดินพิพาท โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินพิพาทโฉนดที่ดินเลขที่ 10922 ในฐานะกองมรดกของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อนำที่ดินพิพาทออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่โจทก์จนครบถ้วน เจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการบังคับคดีว่า เมื่อที่ดินพิพาทที่ผู้แทนโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแถลงนำยึดมีชื่อนางสาวพรไพรินทร์ บุคคลอื่นเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาท ตามประมวลกฎหมายวิธี

พิจารณาความแพ่ง มาตรา 1373 (ที่ถูก ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1373) บัญญัติว่า ถ้าทรัพย์สินเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่ได้จัดไว้ในทะเบียนที่ดิน ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลผู้มีชื่อในทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง และการที่ผู้แทนโจทก์ได้ยื่นคำร้องขอยึด อสังหาริมทรัพย์พร้อมนำส่งสำเนาโฉนดที่ดินที่เจ้าพนักงานรับรองไม่เกิน 1 เดือน อันถือเป็น เอกสารมหาชนซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำขึ้นหรือรับรอง หรือสำเนาอันรับรองถูกต้องแห่งเอกสาร นั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นของแท้จริงและถูกต้อง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ แพ่ง มาตรา 127 จึงแสดงให้เห็นว่าที่ดินพิพาทที่ผู้แทนโจทก์ประสงค์นำยึดมีชื่อบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ จำเลยลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นผู้มีชื่อในทะเบียน เป็นเหตุให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเชื่อได้ว่าที่ดิน พินาหมิไชทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว ดังนั้น จึงไม่อยู่ในอำนาจของ เจ้าพนักงานบังคับคดีที่จะดำเนินการกับที่ดินพิพาท ศาลชั้นต้นได้สวนแล้วมีคำสั่งให้ยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ฎีกาโต้แย้งกันรับฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2564 ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษายอมให้จำเลยชำระเงิน 195,066 บาท แก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 167,200 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 16 พฤศจิกายน 2563) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ต่อมาวันที่ 25 พฤศจิกายน 2564 จำเลยถึงแก่ความตาย วันที่ 21 ธันวาคม 2564 โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นออกหมายตั้ง เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษา วันที่ 19 มกราคม 2565 นางสาวพรไพรินทร์ บุตรจำเลยจดทะเบียนรับโอนมรดกที่ดินพิพาทโฉนดที่ดิน เลขที่ 10922 จากจำเลย วันที่ 25 มกราคม 2565 ผู้แทนโจทก์ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดิน พินาหมิไชซึ่งเดิมเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลย เจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่าที่ดินพิพาทมิใช่ทรัพย์สินของ ลูกหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว จึงไม่อยู่ในอำนาจของเจ้าพนักงานบังคับคดีที่จะดำเนินการกับที่ดิน พินาหมิไช คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่โจทก์ได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจ ยึดที่ดินพิพาทซึ่งเป็นทรัพย์สินมรดกของจำเลยหรือไม่ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1734 บัญญัติว่า "เจ้าพนักงานบังคับคดีขอรับชำระหนี้จากทรัพย์สินในกองมรดก เท่านั้น" การที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษายอมให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์และต่อมาจำเลยถึงแก่ ความตาย ถือได้ว่าโจทก์เป็นเจ้าหนี้ผู้มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินในกองมรดกของจำเลยตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะที่โจทก์ฟ้องและต่อมาศาลชั้นต้น มีคำพิพากษายอม ที่ดินพิพาทยังมีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เมื่อจำเลยถึงแก่ความตาย ที่ดินพิพาทจึงเป็นทรัพย์สินในกองมรดกของจำเลย ดังนี้ แม้ที่ดินพิพาทจะโอนใส่ชื่อนางสาวพร ไพรินทร์ทายาทจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์แล้วก็ตาม แต่นางสาวพรไพรินทร์เพิ่งรับโอนที่ดินพิพาท มาหลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษายอมและคดีอยู่ในระหว่างการบังคับคดี ตราบใดที่โจทก์ เจ้าพนักงานบังคับคดียังมิได้รับชำระหนี้ ให้ถือว่าที่ดินพิพาทซึ่งเป็นทรัพย์สินมรดกยังคงอยู่ในระหว่างจัด การตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1736 การที่นางสาวพรไพรินทร์รับโอนที่ดิน พินาหมิไชไม่มีผลทำให้ที่ดินพิพาทพ้นจากสภาพเป็นทรัพย์สินในกองมรดกของจำเลยที่จะต้อง รับผิดชำระหนี้สินของจำเลยให้แก่เจ้าหนี้ โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีผู้มีสิทธิได้รับชำระหนี้ จากที่ดินพิพาท โดยไม่จำต้องฟ้องเป็นคดีใหม่ เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจยึดที่ดินพิพาทซึ่งเป็น ทรัพย์สินมรดกของจำเลยมาบังคับคดีได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้อง

ด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษากลับ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินพิพาทโฉนดที่ดินเลขที่ 10922 เพื่อดำเนินการบังคับคดีต่อไป ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

ฉัตรชัย ไทรโชต · ชาญณรงค์ ปราณิจิตต์ · ทวีศักดิ์ อุนนาทรรัตนกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1780/2567>